

Požáry v obci:

Dne 22. srpna r. 1875, v čtvrté hodině odpoledne vypukl požár při němž shořelo jedenáct domů a též kolik stodol. Pojistěn toho času nebyl ještě žádný. Požár zasáhl i neokoncovanou novou školu, která se v tomto roce stavěla a hrozil jí zhubiti. Vhodným a včasným přispěním občanstva stalo se, že koliko nových krovů shořelo.

Rok:

1875.

Dne 26./6. 1895, požár domu p. Josefa Havelky v "Houšti". Shořel dům se stodolou. Požár byl odpoledne.

Rok:

1895.

Dne 7./6. 1898, vypukl požár v domě p. Josefa Lihána čp. 23. Odpoledne.

Rok:

1898.

Roku 1899, v noci vypukl požár v domě p. Josefa Linky čp. 40. Shořel dům sousední stavění zachráněna.

Rok:

1899.

Roku 1899, v noci vypukl požár v domě p. Josefa Marysky obuvníka v "Houšti" u "Machů". Dům shořel, sousední blízký dům zachráněn.

Rok:

1899.

1902

2 raz.

Dne 8./6. r. 1903, vypukl požár v domě p. Jaroslava Lihána čp. 28, u "Zvonického". Dům shořel, sousední domy a kaplička zachráněny.

Rok:

1903.

1904

Dne 14./10. 1908, v jedné hodině v noci vypukl požár v domě p. Petra Lihy.

Rok:

1908.

čp. 12. Dům shořel sousední domy zachráněny.

Rok: 1908.
Dne 14./6. 1908, v 9 hod. dopoledne vypukl požár v domě p. Františka Dily st. čp. 11. Dům shořel, sousední budovy zachráněny.

Rok: 1910.
Dne 10./2. 1910, vypukl požár v domě p. Josefa Kopala čp. 21. "v Chalupě" ve 3 1/2 hod. odpoledne. Shořela kůza kohna která byla postavena blíž studny. Sousední domy zachráněny.

Rok: 1910.
Dne 21./6. 1910, ve 2 hod. v noci vypukl požár v domě p. Františka Dily ml, čp. 10. Dům shořel, sousední stavení zachráněna.

Rok: 1910.
Dne 26./8. r. 1910, ve 4 1/2 hodiny ráno vypukl požár ve stodole patřící p. Františku Linkovi hostinskému čp. 9. Stodola úplně shořela.

Rok: 1910.
Dne 19. října r. 1910, v 10 hodin dopoledne vypukl požár v domě pana Václava Bulického čp. 6. n. "Davidů" Od něho shořely další domy: Dům a stodola čp. 7. p. Julie Hujerové Dům p. Marie Blažkové čp. 46. Dům p. Karoliny Kodějové; Dům p. Jana Kopala čp. 5, a dům p. Františka Šimůnka čp. 25. Byl to veliký požár.

Dne 16./7. r. 1911, v noci, vypukl požár v bursně na skleněné, krovky, která patřila dělnickému sklářskému družstvu. Požárem zničeno drahé zařízení a zásoby zboží, nás. lidkem toho se nemohla znovu postaviti. Bursna tato stávala u cestě "řádky" na kraji "Plchova".

Rok:

1911.

Dne 28./7. r. 1911. vypukl požár v bursně na skl. krovky panna Antonína Poslka čp. 20. Uplně shořela v noci. Majitel p. Ant. Poslk, padl ve světové válce na ruské frontě.

Rok:

1911.

Dne 25./11. r. 1912, vypukl požár v domě p. Jaroslava Lufinkay v "Houšti" čp 5, Požár byl v neděli v 10 hod. v noci.

Rok:

1912.

Dne 4./7. 1912, vyhořela stodola panna Josefa Pavlaty Hostinského čp 24.

Rok:

1912.

Ve 12 hodin v noci toho dne vyhořel hostinec čp. 24. Hostinec ten byl staven ze dřeva a říkalo se kam u "Balatku".

Dne 4./11. r. 1913, v noci, vyhořel dům a bursna panna Josefa Šilhána čp 17.

Rok:

1913.

Dne 17./11. r. 1913 vyhořela stodola panna Josefa Korpala čp. 56, která úplně shořela. Požár byl v noci.

Rok:

1913.

Rok

1913.

Dne 3./3. 1913. v noci, vyhořelo šest domovních čísel a čtyři stodoly a sice: dům a brána p. Josefa Linky čp. 40, dům p. Antonína Václaví čp. 2, dům p. Vojtěcha Lihána čp. 2, dům a stodola pana Josefa Dobráše čp. 3, dům p. Ferdinanda Lihána čp. 6, dům p. Boleslava Balabky čp. 39.

Dne ? p. ? v noci vyhořel dům pana Antonína Poska st. čp. 16. 1907

Dále vyhořel ? 7.5. 1902. v noci dům a stodola v lonce pod "školu" patřící p. Josefu Dobráši čp. 3. a dům čp. 47, pana Jana Rychvala u "Benotů".

Rok

1924.

~~Dne ? p. ? v noci vyhořel dům a stodola v lonce pod "školu" patřící p. Josefu Dobráši čp. 3. a dům čp. 47, pana Jana Rychvala u "Benotů".~~

Rok

1925.

Dne 20. srpna r. 1925., vyhořel tři domy a jedna stodola a sice: v noci: dům a stodola p. Antonína Tráhy čp. 1, dům p. Emila Honjery čp. 8, a hosp. kůrce pana Václava Václaví čp. 9.

Rok

1925.

Dne ? r. 1925, v 11 hod. dopoledne, při veliké bouři, uhořel blesk do domu p. Jaroslava Horny čp. 18 který shořel.

Rok

1925.

Dne 27. května r. 1924, o 1 1/2 hodine v noci, byl požár domu čp. 30. patřící p. Gabríli Maturovi,

Rok:
1926.

Koncem dubna r. 1926, vznikl požár v besídce domu čp. 32 patřící Eleonore Morávkové, který byl uhašen. Stalo se to v noci kol 12 té hodiny.

Rok:
1928.

Dne 24. května r. 1928, o 12¹/₂ h v noci vyhořela kusina čp. 67, jejímž majitelem byl p. Josef Kopral čp. 56.

Dne 23. května r. 1930, v noci, vyhořel dům p. Josefa Gládka a stodola Lužinka v "Honšti".

Rok:

1930.

Dne 24. května r. 1931, o 10 té hodině v noci, vyhořel dům čp. 29, pánů Vítů Matuzy. Bylo to na svatojanskou neděli a ve zdejší lokolovně byl právě kočující biograf. Všechno občanstvo opustilo rychle biograf a běželo k požáru.

Rok:

1931.

Dne 22. srpna r. 1931, o osmé hodině ráno, vypukl požár ve zdejší konsumní prodávce, v kramě, v domě p. Marie Linkové čp. 40. Požár byl v čas upozorován a včasným zahrocením úplně uhašen. Škoda na zboží byla 10-11 000 Kč.

Rok:

1931.

o vyprávění paní Julie Honjerové,
v Radčicích čp. 7. matky nynějšího
starosty obce, p. Václava Honjera.

De
sborníku
Varus
Zelenobrod-
ského
Lapsal
Pod. Lilham.

Prodala jsem se z Bratřikova do Rad-
čic. Můj muž měl zde břídlíčné lomy.
Středisko těchto lomů bylo v Radčicích,
v nichž se zpracovávala ručně bídlice,
na krytím střech, kterážto dobrá
krytina utrpěla konkurenční výrobou u-
mělé krytiny, eternitu, asbestu a j. a
nyní již zřídka se v lomech těchto pra-
cuje.

Práce
v lomech
v zimě.

Jak veselo bylo, když v zimě
při mrazu i v noci klapaly palíčky
dráčů v boudách! Dynamit na tihání
škály mívali jsme klidně ve světnici,
ve „sklerníku“. Pro dynamit si chodili
lomaři a v zimě si jej dávali za
košili na nahé tělo, aby při nvychlaz-
nutí.

Vlome
pracovali
ženy.

V lomech, při těžké práci, byly za-
městnány i ženy.

Vydělky
kořalka

Vydělky lomaři nebyly velké a
a kdo popíjel kořalku, která v lo-
mě chybět nesměla, přinesl velice má-

to vyplaty domu. A tak chudoby hynouba.
bylo všude dost.

Čarování se zde hodně dlou- čarování.
ho zvláště v některých rodinách ndr-
želo. Vyvanější "čarování" bylo: Před
velikonoci ráno do slunce východu o-
běžiti celé stavení s nádobkou svěcené
vody a vystřikovati tuto svěcenými ko-
čičkami, za modlitby, směrem od do-
mu, aby se zlo vyhnalo a nemělo
přístup do domu.

Ve vsi se všichni lidé neu-
živilí, proto také jich z Roudčic mno-
ho, buď s hnoibou, neb za obchodem
do světa chodilo.

A když se tak ti světáci
v hostinci u "Balatku" sešli, to býva- Světáci.
lo živo! Hovořilo se rusky, maďars-
ky i německy a vypravovali se zajíma-
vé příběhy ze světa.

Dřevná hospoda u Balatku č. 24, Hospoda
s pěkným kněžíkem, byla v osmdesátých u Balatku.
letech velice populární, a mnoho lidí z se-
lího okolí ji navštěvovalo. Vlastenčilo se
tam; můj muž tam nosil noviny.
Byly to "Národní listy", které se v těch
dobách téměř předplácely.

Návoem
Listy a
Noviny.

Byli 3-4 kteří se na ně složili.
Byl to šic v Brodě, Linka v Loučvi-
ci a můj muž. Přišli za několik dní,
ale s jakou láskou se četly. Můj muž
i z mládí byl milovníkem novin.
Obdivoval „Havlíčkovu Novinu“, kterého
ještě doma máme.

Písni
Škola.

Když přinesl k Balathkovům
„Písni Škola“, od Lecha, co tu bylo roz-
ruchu.!

Rodiči
hudebníci.

Z Radčických hudebníků vy-
nikl hlavně Starý Školský. Několik
v letech 1870, se svými hochy sotva
školou odrostlými, kteří již trochu znali
hráti na housle, odjel do Ruska.
Hoši jen vlastním přecíněním tam vy-
nikli, že Jaroslav stal se členem cars-
kého orchestru a druhý Antonín měl
vlastní operní společnost, se kterou po
Rusku jezdil a byl i dobrým sklada-
telem.

Člen carské-
ho orchestru
v Rusku.

Do rodného domku v Radčicích
občas přijížděl. Starý Školský se před
válkou definitivně do Radčic vrátil a
je jistě v dobré paměti svou krásnou
ušlechtilou postavou a povahou.

Návrat
domu.

Byl veliký a bílým plnovousem v černém obleku, v bílé košili s velké náprsence, vždy čistý představoval aristokrata hraběte. Hrál v hradě basu a při nástroji tom zvlášť postava ta vynikala.

Ve válce nějaký ruský uprchlík, asi ze zajateckého tábora v Liberci, dostal se až do Radčic, a lidé ho poslali ke Školskému. Šilhan ač sám hodně chudý (nedostával od synů z Ruska podpory) pohostil ubohého Rusáčka, přelíkl, dal mu na cestu poslední peníze a vysvětlil mu cestu do Ruska. Ovšem, jak to je daleko z Radčic do Ruska! Pak Školský se strachem všehere ruské knihy a dopisy uschoval. Zemřel koncem války úplně chud.

Ruský
uprchlík,
prohroštěn.

Druhý populární hudebník radčický, byl Rydval, či tak zvaný Honza či Jeník - Bendá. Klarinetista Rydval byl znám daleko široko! Z mládeže sjedil snad kus světa a posledních 20-30 roků, kde se ve výko-li hrálo, tam byl Bendá. A nemálo roční - hrál a hrál! A často lidé když šli o pondělí ráno do práce,

Klarinetista
Jan Rydval.

mašli Benda, jak někde na mexi, či
u lesa sedí a trilluje na klarinet, rávo-
dí tak optáčky a napodobuje jejich ja-
savé zpěvy. A několikrát viděli ho, jak
časné ráno sedí na místním hřbitově na
hrobě své ženy a truchlivé melodie z je-
ho klarinetu vlahým jitem se nesly.
"Své Braunsce musím zahrát, aby ji by-
lo veselji," přikával.

Benda byl malý pohyblivý jako
ptáček a vždy veselý. Nikoho nerozlo-
bil, do hádky se nemísil, jen ži-
kal: "Hosata, hosata," jen mluvil!
V taneční zábavě, z hudebníků vždy pos-
lední zůstal Benda a violista Lány.

V době kdy zde byl basista
Silhan, či Vojta Doleň, hráli tyto
vždy poslední po zábavě, ještě v šer-
hooně. Vojta basu, Benda klarinet,
ale Benda, často při hraní seděl na
Vojtovi bace rozkročmo, kolem kuku ba-
sy a poslední hosté tančili a jása-
li, kolem této kapely.

V hlubokém pak stáří, třeba že
nemusel, chodil ještě Benda po vsích,

Napodobuje
zpěv ptactva.

Violista
Petr Lány.

Vojtěch
Silhan
"Doleň"
basista.

aby lidem a i pro své obveselení
pískal. A tak na silnici, na mos-
tě přes Jizernu v Beněšově u Semil,
Benda ranila mrtvice, klarinet mu
padl do Jizery a voda to divoké p-
řevu odnesla do neznáma, Benda doh-
nal. — — — — —

Benda
mrtvice na
mostě v Beněšo-
vě u Semil
Klarinet sna-
hl do Jizery.

2 Radčických obchodníků vyni-
hl Lilham od Thalupských čp. 21., který
jezdil do světa a dodával ve vel-
kém zboží galanterii, resp. jablonecké.

Obchodníci.

3 Z mnohých ostatních rodin radčic-
kých, kteří neznali hudbu, jezdili do svě-
ta hlavně do Ruska a do Uher s flaši-
nety. Zkusnější měli i flašinetu více a ti
pak přibírali t.č. junky, za plnou plat.
Do obce se přece tak hodně peněz přines-
lo a tím se celková bída mírnila.

Jezdili
s flašinetu
do světa.

A pak přišla doba průmyslu do-
ba lepších výdělků. Staré domky shoře-
ly a místo nich jsou domy nové pěkné.

Lepší
dobry.

V obci postavila se silnice, po val-
ce přišla také elektrika, telefon, radio.
Autá jezdí po silnici, často je vidět i
aeroplany. Jaka' to změna, jaký to pokrok!

Pokrok.
Výnalizavost.

Louče, tma
svoboda.

Žila jsem v době louče, v době tmy
a nyní jsem ve svobodné republice.

Co by tomu říkali vlastencové z
Balathony hospody, kdyby vstali?

Nepřítel a
zle zjevy.

Ale s tím pokrokem přišla také
politika, objevila se nespokojenost,
zášť, závist. To nepřímé přátels-
tví dřívejší, je to tam. Před 50-70
lety, při vsi bídě, byli lidé lepší,
světší láskou k vlasti a k čestí,
než dnes!

list 4/5. 1933
Jos. Škopeček
o. s. p. sp.

1870-1900.

Do Ruska chodili s hubbou a s fláši.
něty z Radčic tyto občané:

Za výjimek
do světa.

Petr Lila, čp. 12 s dcerou Zofíí a synem
František Lila čp. 11, František Lila čp. 10,
František Václavů čp. 27, Antonín
Václavů čp. 2. Bohuslav Balathka čp.
Zofie a Marie Kopalovi čp. 32 Josef
Kopal a Bohuslav Kopal čp. 32.

Některé občané chodili s flášinami také
do Maďarska a j.
Do světové válce již žádný s flášinkou
do ciziny nšel.

Dle sborových zápisů.
Rudolf Lilhan.

Vznik a založení sboru dobrovolných
hasičů v Radčicích.

Koncem roku 1893, vznikla v některých
členech obecního výboru v Radčicích myšlen-
ka o utvoření samostatného sboru dobrovolných
hasičů, pro obec Radčice, an dosud existoval
sbor hasičský pro obce Třihov a Radčice a
svalal v té příčině ustavující schůzi, na den
8.ho dubna r. 1894, k níž dostavilo se 41 občanů,
z nichž 38 se ku sboru přihlásilo.

Rok 1894.
Vznik sboru.

Schůzi prozatímně předsedal zvolený předseda
p. J. Modroch, říd. učitel na zdejší škole.

Im schůzi
občanů.

Do přičtení stanov již v plném znění přijaty
byly, zvolen prozatímni výbor následovně.

Zatím. starosta: J. Modroch, říd. učitel zde.
" jednatelem Emil Lilhan,
" přisedící výboru: Jos. Dobiaš,
" " " Jan Novotný,
" " " Antonín Vít, čp. 33.,
" " " Fráchym Václavík.

Prozatímni
výbor.

Ustavující schůzi, schválené stanovy sborové,
byly ho výborem oprávněním podstavci § 4 a § 24.
jednatelem Emilem Lilhanem vypracovány a dne

Stanovy.

6.ého května r. 1894 slavněm r. k. mis-
 todržitelství zaslány pokandy dne 9. července
 r. 1894 schválení zpět doručeny mají byly.
 Po doručení schválených stanov odbyvána řád-
 na valná hromada dne 17. července r. 1894,
 v níž mimo vyřízení doslých dopisů, provede-
 ny též nové volby do výboru následovně:

Volby:

Starostem zvolen: p. Jan Modroch, říd. učitel
 Jednatel: p. Emil Šilhan
 Velitel: p. František Kopal
 Podvchitel: p. Jan Novotný
 Pokladník: p. Josef Dobias
 Dozorcem náradí: p. Jáchym Václavík

Ze přisedicí výboru: ppr.
 Antonín Vít čp 33.
 František Vít
 Jan Kubín tr. učitel, zed.
 Za 3 náhradníky ppr.

Davel Šilhan
 Josef Šilhan č 45.
 Jáchym Kopal

Ze 3 revisory účetí ppr.
 Josef Šilhan, obchodník
 František Hnjer
 Jan Bartoš.

Učeni:

Učeni ustanoveno na dobu nedělní, od 6-8
 ráno a odbyváno celkem 8x do konce pod-
 zim.

Největší počet cvičenců byl 22, nejmenší 13.
 Dle návrhu delegátů přítomných při Zupním
 cvičení v Lisném, učiněno první cvičení sjezd
 v Jirkově za spolunúčinkování sboru Radčického
 a Střevského, což ve schůzi dne 7. VII. 1894
 konané sboru ohlášeno bylo.

Roce 1894 odbyvány celkem 2 mimořádné
 členské a dvě výborové schůze, v nichž jedná-
 náno hlavně o organizaci sboru, upravení
 kroje a hodin cvičebních.

Ve schůzi, ustavující, dne 8^{ho} dubna r. 1894,
 přihlásilo se celkem 38 činných členů a pak
 již do konce roku 1894 žádný nepřistoupil, a-
 ni nevystoupil.

Rok 1895.

- Roku 1895 konána první řádná valná hroma-
 da dne 21. ledna a usneseno v ní následující:
1. Výbor jehož volba býti měla, byl po odhlaso-
 vání většinou členstva ponechán nezměněný z r. 1894.
 2. Vypracována statistika sboru a učiněno přes sbo-
 ru s Hospodář. Ltnář. Besedou sdělení.
 3. Ukončena has. inspekce náčiní, objednána has.
 knihačka a přijat jeden člen.
 4. Poslán penězní příspěvek bratřím v Kostelci n/O.
 V této schůzi upraveny hodiny cvičební, jež učině-
 ny na nedělní odpoledne ode 2 do 3 hodin
 a vyvoštěny has. signály L. H. J. schválené.

N ustanovena stálá místnost spolková u pana
Josefa Balatky zde "nyní hostince u Pavlatů"
kdež nadále schůze odbyvány býti měly, an
dříve střídaný byly s hostincem p. Fr. Linky.
Vybrány přísedící a podána zpráva o práci.
Uspořádán večer z plesu.
Na vystouplí prohlášení dva členové.

Schůze
21/4. 1895.

V této schůzi projednán veřejný sjezd župy
Zel. Brodské k němuž sbor Radčický pros-
třednictvím delegátů v župě schůzi v Lisné
své spolupráce přislíbil zároveň se spo-
rem ze Strážné.

14/6.

1895.

V této schůzi dále usneseno:

Zakoupiti plátno na osm blůz 5 loket
a 22 hrjcarů. Zakoupiti jednu podvleče-
lou a 7 obvyklých přilbic, dvě polnice,
dvě procelky, 12 přístálků, 8 prásn od firmy
F. A. Smekal.

Pan Linka, uvolil se zapůjčiti sboru dobr.
hrasici 100 zlatých bez % do doby subvence.

V této schůzi přijati tři členové a určení 2
trubači a členové jež k obsluze stříkačky k
veřejnému cvičení v Jirkově schopni byli.

Pozar

Dne 26. čerona 1895 alarmován byl sbor k
záchranné práci při požáru "v Honšti" jež z ne-
pochopitelných příčin v obytném stavení p. Jos.
Havlíka vznikl a bez celí stavení zachvátil.

Ohn' se na více stavení nerozšířil. Postřihový
byl částečně pojistěn.

Dne 7. července se sbor počtem 22
mužů veřejného cvičení sjel do zasedacího Zelenob-
rodské v Jirkově. Co se předepsaných cvičení
týče provedl je sbor náš ihladně a po sa-
lamu, při němž i několik sbor náš měl rozpjati
3 dílnu hadic, proti střechě 2 díly, a Jirkov
2 díly, dostal podru o druhé době, udělena mu
střední cena všeobecného uznání.

Veřejné
zasedání
cvičení

Zmínku zde činim o zdánlivém koncertu a oem
bratrském přivítání. Při cvičení přednesl p. Jan
Bartoš básně "Hasič", od Jana Modrocha jež
se velmi líbila.

Dne 31. 7. 1925, zaslána byla p. J. Modrochem Subvence.
vypracovaná žádost o subvenci, sl. Zemské-
mu výboru v Praze.

Udělena pak byla sboru podpora 160 ala-
tých, avšak po opětovném kvitováními jichy a
dluhopisy doplněné nové žádosti. Zemský vý-
bor nřídil nám 60 metrů hadic, jež také
ihned objednány.

Během roku 1895 přistoupilo 5 členů, vystou-
pili 2 členové. Počet všech členů čítá 41.
Země jeden člen p. Jáchym Kopál. Pokoj
bude jeho popeli.

Počet
schůzí:
1895:

Schůzí konal sbor 6 a více 2 výborové a 4 schůze členské.

Průběh: Sbor vykonal v roce 1895, 13 řádných schůzí, k nimž se dostavili členové v největším počtu 24, nejmenším 9.

Jmenný
sborník
1895:

Jmenný sborník v nemovitostech přáči se na 500 zl. Co se počtu jednotlivých věcí týče má sbor:

1. Stříkačku s výbrojem a 140 metrů hadic.
2. Dva žebříky, dvě pochodně a 2 lampy.
- 22 blůz, 22 přilbic, 2 výbroje lezecké.

Jeden stříkačnický, jeden velitelský a jeden podvelitelský postřanní muž, tři provedky, tři harcooky, 21 prasn a přístal.

Župní sjezd v Radčicích.

Dne 26. června r. 1896, konán zde v Radčicích župní hasičský sjezd, na němž bylo účastno 36 sborů ze župy „Pálavský č. 51.“ Průběh se stříkačkou se konalo na louce, nad domem Silvána Ferdinanda.

Slavnostní zahrada byla na pozemku pana Františka Linky, tehdy hostinského, v místech kde nyní jest dům p. Karla Koňáka č. 13. Dopoledne byla ve zdejší kapli sloužena slavnostní po. mše, kterou sloužil pan kaplan

František Procházka ze Zel. Brodu, který na
zdější škole též vyučoval. pěti náboženství.
Proto neděle byl dopoledne krásný slunný
den, odpoledne se přihnala velká bouře
slujákem, která slavnost pokazila.

Věst sjezdový:

Příjem z sjezdu civil: 185 zl. 07 krjce.

Výdání obnášelo: 186 zl. 56 krjce.

Schodek: . . . 1 zl. 49 krjcarů.

Upravil Rudolf Silhan.

Rakouské poštovní známky do roku 1918.

Jedna Koruna stříbrná 1916. lic. stříbro	Jedna Koruna 1916. rub. stříbro	Zlatník 1878 lic. 2 Koruny	1878 rub.

Pětihalérové
známky se
používaly
na
dopisnice
i v lečích
do r. 1918.

Desetihalé-
rové,
známky
se
používaly
na
dopisy.

Rakousko-
uherské
kovové
peníze
do roku
1918.

Jeden halér

lic.

z mědi

haler

rub.

Dvouhaler

lic.

1896.
z mědi

rub.

Přáry
od r 1875 -
do r 1931
29 přání

1931
- 1875

na 56 let